

Dziennikarze przyszłości

Autor: Katarzyna Krywult, Joanna Płatkowska

Lekcja 5:

Kto? Co? Jak? Gdzie? Kiedy? - czyli podstawowe pytania reportera. Rozpoczynamy pracę metodą projektu

Lekcja wprowadzająca do pracy projektowej, przedstawiająca poszczególne zadania stawiane przed uczniami, opisująca pracę grupową - jej podział, role i terminy.

Praca metodą projektu wymaga odpowiedniego harmonogramu: nie powinna ograniczać się wyłącznie do godzin, podczas których realizujemy scenariusze. Proponujemy, by projekt trwał - w zależności od ilości uczniów i grup biorących udział w zadaniach - od 3 tygodni do 1,5 miesiąca.

Cele zajęć:

Uczeń powinien:

- wiedzieć czym jest podcast,
- wybrać lub stworzyć ciekawy temat reportażu,
- rozpocząć współpracę w grupie.

Pojęcia kluczowe:

→ projekt → podcast → lider

Materiały pomocnicze:

- <http://dziennikarzepzyszlosci.blogspot.com/>
- animacja "Reportaż ze szkolenia" - stworzona przez nauczycieli podczas warsztatów

Czas na realizację zajęć: 45 min (1 godzina lekcyjna)

Metody pracy:

- pogadanka,
- metoda projektu (podział na grupy, wybór tematu, przydzielenie zadań).

Treści programowe (związek z podstawą programową)

Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych – II etap edukacyjny – klasy IV-VI; język polski. Treści szczegółowe:

- II. Analiza i interpretacja tekstów kultury. Uczeń zna teksty literackie i inne teksty kultury wskazane przez nauczyciela.
 2. Analiza. Uczeń:
 - 2.8. wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego), potrafi nazwać ich tworzywo (ruchome obrazy, warstwa dźwiękowa);
- III. Tworzenie wypowiedzi.
 1. Mówienie i pisanie. Uczeń:
 - 1.8. uczestnicząc w rozmowie, słucha z uwagą wypowiedzi innych, mówi na temat; prezentuje własne zdanie i uzasadnia je;
 - 1.9. czytając głośno, wyraziście, przekazuje intencję tekstu, właściwie akcentuje wyrazy, wprowadza pauzę, stosuje odpowiednią intonację.

Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych – II etap edukacyjny – klasy IV-VI; zajęcia komputerowe. Treści szczegółowe:

3. Wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł. Uczeń:
 - 3.4. opisuje cechy różnych postaci informacji: tekstowej, graficznej, dźwiękowej, audiowizualnej, multimedialnej.

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie w tematykę i integracja grupy

Prosimy uczniów, by spojrzeli na mapę mentalną przygotowaną na wcześniejszych zajęciach. Wspólnie z dziećmi przypominamy czym jest reportaż, jakie są jego charakterystyczne cechy, a także na co szczególnie musi zwracać uwagę reporter podczas swojej pracy, .

2. Część zasadnicza

Ta część zajęć posłuży głównie do przygotowania uczniów do pracy metodą projektu:

1. Wyjaśnienie, czym jest metoda projektu.

Metoda projektu to bardzo przyjemny sposób zdobywania wiedzy: podczas praktycznych i samodzielnych działań można się bardzo dużo dowiedzieć, wykazać wieloma umiejętnościami i spełnić w jakiejś roli. Uczniowie otrzymają bardzo jasne instrukcje i na ich podstawie, współpracując ze sobą, zrealizują zadanie jakim jest **stworzenie reportażu w formie animowanego podcastu**. Należy założyć, że podcast powinien trwać od 3 do 7 minut, obejmować ok. 10 zdjęć i przynajmniej po jednej akcji (np. animacji postaci/tła) towarzyszącej każdemu z nich.

Czym jest reportaż i podcast - już wiemy. Pora na objaśnienia związane z animacją w Scratch.

Tu następuje zaprezentowanie animacji "Reportaż ze szkolenia" - stworzonej przez nauczycieli podczas warsztatów. Nauczyciel opowiada o projekcie, który stworzył samodzielnie, wyjaśniając, z jakich elementów się on składa, co stanowiło dla niego trudność i na co należy zwrócić szczególną uwagę tworząc reportaż online.

2. Rola nauczyciela w projekcie.

Każda z grup wykonująca określone zadanie pracować będzie pod nadzorem nauczyciela. Nauczyciel w tym projekcie ma za zadanie współpracować z każdą grupą – nie podając gotowych odpowiedzi na pojawiające się pytania, nie proponując najlepszych rozwiązań. Nauczyciel ma umożliwić uczniom samodzielne dochodzenie do wiedzy – podawać źródła, z których uczniowie powinni korzystać, udzielać ewentualnych rad, pilnować dotrymywania terminów.

3. Zapoznanie się z proponowanymi tematami.

Uczniowie, zanim podzielą się na grupy, powinni zostać zapoznani z proponowanymi tematami reportażu. Oczywiście zaznaczamy, iż nie muszą się decydować na żaden z poniższych - być może mają już jakieś pomysły, które chcą zrealizować. Liczymy na uczniowską kreatywność.

Proponowane tematy:

- Dziennikarze przyszłości o szkole przeszłości - reportaż o Waszej szkole, jej historii, stworzony na podstawie wspomnień najstarszych absolwentów;
- Rozmowy z głową w chmurach - wywiad-podcast z interesującą osobą żyjącą w Waszej okolicy (kimś sławnym; z obcego kraju; kimś, kto wykonuje niebezpieczny zawód, itp.);
- Jak Cię widzą, tak o Tobie mówią? - wywiad-podcast z osobami ze środowiska lokalnego o wizerunku Waszej szkoły i jej uczniów;
- Byliśmy tam! Widzieliśmy to na własne oczy! - tżę-reportaż ze świata wybranej lektury;
- Opowieść o niezwykłym miejscu... - reportaż z elementami opisu ciekawego miejsca, które warto odwiedzić;

- Jak się nie zgubić w labiryncie wiedzy? - reportaż podróżniczy - przewodnik po szkole, bardzo przydatny dla nowych uczniów, łączący w sobie dokładny opis budynku szkoły i wypowiedzi uczniów, nauczycieli oraz innych pracowników;
- Szkoła szyta na miarę nowego wymiaru - reportaż przedstawiający wybrany problem, z którym boryka się współczesna szkoła, z uwzględnieniem sposobów rozwiązania go (np. używanie telefonów komórkowych przez uczniów w czasie lekcji, wyłącznie zdrowa żywność w sklepikach szkolnych, szkolny dress code);
- O chórze w chmurze - bardzo muzyczny reportaż-podcast zawierający nagrania z koncertów i prób szkolnego chóru lub zespołu muzycznego (ew. grupy teatralnej);
- Co robisz dziś po szkole? - reportaż złożony z sondy korytarzowej, badającej zainteresowania uczniów i ich aktywność pozaszkolną;

4. Podział uczniów na grupy.

Praca grupowa zawsze stanowi wyzwanie: nie każdy uczeń potrafi bowiem współpracować, wchodzić w wyznaczone role, pracować zgodnie z wyznaczonym harmonogramem.

Proponujemy, by nasz projekt był realizowany w zespołach 4-5-osobowych z podziałem na poszczególne role. Jeśli w klasie pojawi się sytuacja problematyczna (brak liderów lub ich zbyt duża liczba), proszę przejść od razu do punktu kolejnego. Uświadomienie uczniom, że każda rola w pracy metodą projektu jest ważna, być może ułatwi dobór współpracowników.

5. Przydzielenie ról w grupach.

Oczywiście poniższy podział jest umowny. Zależy on w dużej mierze od tematu wybranego przez zespół - niektóre wymagają większej ilości zdjęć, inne zaś większych umiejętności technicznych. Uczniowie powinni sobie zdawać z tego sprawę, wspierać się, jeśli pojawią się jakieś trudności, współpracować w obrębie poszczególnych zadań.

Proponowane role:

Naczelnny - lider zespołu, dzieli obowiązki między wszystkich członków grupy, dba o uzupełnianie Notatnika reportera (o którym więcej w punkcie 7); charyzmatyczny uczeń, który pokieruje pracą grupy;

Fotograf - osoba odpowiedzialna za robienie zdjęć obrazujących reportaże; uczeń posiadający narzędzia i umiejętności fotograficzne;

Wywiadowca - osoba odpowiedzialna za przygotowanie pytań do wywiadów i przeprowadzanie rozmów; uczeń otwarty i odważny;

Techniczny - osoba odpowiedzialna za efekt końcowy; posiadająca umiejętności obsługi programów: Audacity i Scratch;

Koordynator - osoba odpowiedzialna za pracę grupy w określonym czasie, dbająca o dotrzymanie terminów przez zespół (w zespole 4-osobowym zadanie to przypada Naczelnemu).

6. Terminy.

Metoda projektu wymaga ustalenia harmonogramu i bieżącej kontroli pracy uczniów. Nauczyciel tworzy wraz z uczniami kalendarz kolejnych zajęć z datami i poszczególnymi etapami pracy, podlegającymi kontroli - aż do ostatniego dnia projektu, podczas którego grupy prezentują gotowe reportaże. Wśród elementów kontrolowanych powinny się znaleźć m.in.:

- podział zadań w ramach pracy w grupie (sprawiedliwy i przemyślany),
- scenariusz reportażu (plan pracy stworzony przez uczniów),
- podcast - jego jakość, długość, montaż,
- zdjęcia - ich jakość, ilość,
- gotowy produkt (nauczyciel musi go zobaczyć przed publikacją na szerszym forum).

7. Notatnik reportera - co to takiego?

Notatnik reportera to karta projektu wypełniana przez Naczelnego (lidera grupy) podczas pracy grupowej. Jest niezbędna do analizy i ewaluacji całego projektu - pamiętajmy, że oceniany jest proces dochodzenia do wiedzy, a nie tylko efekt końcowy. (Notatnik reportera stanowi załącznik do scenariusza).

3. Podsumowanie i ewaluacja:

Gdy uda się nam podzielić klasę na grupy (z liderami wyraźnie rysującymi się w każdej) i rozpoczną się pierwsze spory związane z wyborem tematu - odnieśliśmy sukces.

Podumowując lekcję należy ustalić harmonogram kolejnych zajęć - z konkretnymi datami i zadaniami, które będą podlegały bieżącej ocenie.

Notatnik reportera

I. Podstawowe informacje - zespół uczniowski i temat zadania:

Temat reportażu (tytuł i krótki opis)	
Zespół uczniowski (podpisy uczniów)	
Nauczyciel opiekun	

II. Określenie celów projektu:

Czego się chcemy dowiedzieć? i/lub Co chcemy osiągnąć?	
--	--

Rola (działania)	Uczeń	Terminy realizacji	Informacja o wykonaniu - wypełnić po wykonaniu działania

Wypełnić po wykonaniu działania:

Co stanowiło dla nas trudność i jak ją pokonaliśmy?	
Z czego jesteśmy zadowoleni?	
Czego się nauczyliśmy?	

III. Konsultacje z nauczycielem

(tabela wypełniana sukcesywnie w czasie realizacji projektu)

Terminy	Element podlegający kontroli	Podpis nauczyciela

IV. Publiczne przedstawienie rezultatów projektu

Termin prezentacji	
Miejsce prezentacji	
Forma prezentacji	
Udział członków zespołu	
Odbiorcy	